

Consells per evitar intoxicacions i asfíxies amb calderes, escalfadors i generadors elèctrics

El Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) preveu que els propers dies hi hagi un canvi de temps marcat per la baixada de temperatures, pluges intenses, vent i mala mar, dins del que és habitual per aquesta època de la tardor.

Davant la baixada de temperatures, Protecció Civil de la Generalitat recomana prendre mesures bàsiques d'autoprotecció tant per evitar accidents com són les intoxicacions per monòxid de carboni (CO) una mala combustió dels aparells de calefacció, estufes, generadors elèctrics i calderes, o l'asfíxia per esgotament de l'oxigen de les estances.

Els consells per evitar intoxicacions amb l'encesa d'aparells de calefacció amb l'arribada del fred són:

- Comprovar el bon estat de les calderes, escalfadors i estufes de combustió (gas, llenya,...) abans de començar a fer-ne ús aquesta temporada.
- Assegurar-se que la revisió dels aparells la porta a terme personal especialitzat i autoritzat, per evitar accidents i intoxicacions per monòxid de carboni.
- Garantir sempre que les reixetes i elements de ventilació a les estances on estan aquests aparells no estan obturats: és necessari per evitar asfíxies o intoxicacions per mala combustió.

A Catalunya, durant les èpoques de més fred, i sobretot a l'inici de la temporada de fred, es produeixen cada any intoxicacions i morts per inhalació d'aquest gas, a causa d'un mal ús, un mal funcionament o una instal·lació incorrecta d'aparells de calefacció.

Per això Protecció Civil recorda que és bàsic garantir que els aparells estan en bon estat i realitzen una bona combustió i alhora garantir la ventilació de les estances on estan aquests aparells, deixant lliures i mai obstruint les reixetes i altres punts de ventilació.

Cal recordar que el monòxid de carboni (CO) és un gas incolor, inodor, insípid i no irritant que es produeix quan combustibles com ara el gas, la fusta, el carbó o el petroli no es cremen completament (combustió incompleta o mala combustió) i produeixen un excés d'aquest gas tòxic. A l'àmbit domèstic, es pot produir a xemeneies, calderes, escalfadors d'aigua, assecadores de gas, estufes de gas, llenya o altres combustibles i forns de cuina que no funcionen bé.

Els primers símptomes d'intoxicació per monòxid de carboni s'assemblen als de moltes malalties comunes i es poden confondre fàcilment amb una intoxicació alimentària, la grip, una infecció o simple cansament, ja que no hi ha sensació d'ofec ni d'asfíxia. Els símptomes són:

- Mal de cap o mareig

- Nàusees
- Pèrdua de consciència
- Cansament
- Dolor al pit o a l'estómac
- Comportament erràtic
- Problemes visuals
- Manca d'alè

Si comenceu a sentir aquests símptomes i cessen quan sortiu a l'exterior, és probable que a l'interior de l'estança hi hagi una concentració excessiva d'aquest gas; aleshores atureu els aparells de calefacció i ventileu.

En el cas de l'asfíxia per falta d'oxigen a les estances, per una mala ventilació, el procés és molt similar a la intoxicació per monòxid de carboni.

Com detectar una mala combustió en un aparell domèstic?

- Si detecteu un canvi en el color de les flames: les flames han de ser de color blau i mantenir-se estables; si les flames són de color groc o taronja, indiquen una mala combustió de l'aparell.
- Si detecteu que a l'aparell, al voltant de la flama, hi apareixen taques de color groc o marró.
- Si els indicadors lluminosos dels aparells s'apaguen sovint.
- Si noteu que augmenta la condensació a la part de dins de les finestres.

Consells d'ús i manteniment dels aparells domèstics

- No feu servir els aparells de calefacció si no esteu segurs del seu bon funcionament, si fan una olor estranya en connectar-los o si no semblen en bon estat.
- A les xemeneies, assegureu-vos que el tir estigui obert. Recordeu que cal escombrar les cendres regularment.
- No feu servir mai dins de casa forns de cuina per escalfar una habitació, fognets de càmping ni altres elements d'exterior.

- Eviteu fer servir dins de casa estufes portàtils que funcionen amb gasolina, gas propà o carbó. En el cas que no hi tingueu més remei, assegureu-vos sempre que hi ha una bona ventilació.
- Reviseu que els sistemes de ventilació no estiguin tapats ni obstruïts, especialment a llocs on hi ha vent fort. No s'han de fer servir mai en llocs sense ventilació.
- Ventileu cada dia durant uns minuts els locals, habitatges o estances, per garantir l'entrada d'oxigen i aire net.
- Apagueu les estufes a la nit i sempre que no siguin realment necessàries.
- Quan reviseu l'aïllament de finestres i portes de l'exterior, no tapeu les reixes ni els conductes de ventilació de gas o combustió: serveixen per garantir una bona combustió i alhora per evitar l'acumulació de gasos.
- No acosteu les estufes, els brasers, etc. a les cortines, als mobles i, especialment, als llits o matalassos. Tampoc eixugueu roba o altres objectes sobre l'estufa, el braser o la cuina de llenya, ja que podríeu provocar un incendi. No els cobriu amb cap objecte.
- Mantingueu els nens lluny d'estufes, brasers i xemeneies. No deixeu encenedors al seu abast.
- En absències prolongades, és recomanable tancar la clau de pas dels combustibles de casa vostra.
- Reviseu l'estat dels aparells de calefacció, les calderes, les estufes i, en general, els elements de combustió i assegureu-vos que en faci el manteniment i la reparació una persona autoritzada.
- Recordeu que cal complir amb els períodes de revisió i manteniment de calderes que estableix la normativa.
- Renoveu o feu revisar els aparells molt antics o quan noteu que no funcionen correctament.

Què cal fer en cas d'intoxicació

- Obriu totes les portes i finestres per ventilar l'habitació. No deixeu mai la persona intoxicada exposada a la font de monòxid de carboni.
- Si la persona està conscient, ajudeu-la a sortir de l'habitació i porteu-la a una estança més ventilada.
- Apagueu l'aparell i tanqueu la clau de subministrament de gas.

- Truqueu immediatament al telèfon d'emergències 112 per avisar els sanitaris d'emergència. Podeu anar a l'hospital més proper.

Teniu tots els consells de Protecció Civil de la Generalitat per evitar intoxicacions i asfíxies amb calderes, escalfadors i generadors elèctrics a interior.gencat.cat/intoxicacioestufes

Manteniu-vos informats a través del twitter de Protecció Civil de la Generalitat @emergenciescat fent seguiment amb l'etiqueta #llarsegura